

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till krisledningsnämnden

Datum:
2020-04-07

Diarienummer:
KSN-2020-01373

Handläggare:
Eva Hermansson Flodin

Överenskommelse och borgensåtagande för inköp av skyddsutrustning till Sveriges kommuner med anledning av coronaepidemin

Förslag till beslut

Krisledningsnämnden föreslår kommunfullmäktige

1. **att** godkänna överenskommelse i ärendets **bilaga 1**, samt
2. **att** godkänna borgensavtal i ärendets **bilaga 2**.

Ärendet

Mot bakgrund av bristen på skyddsutrustning under coronapandemin har Sveriges kommuner och regioner (SKR), länsstyrelsernas samordningskansli, i dialog med Stockholms, Göteborgs, Malmö och Uppsala kommuner tagit fram ett gemensamt förslag om att dessa ska bidra till att gemensamt finansiera stora volyminköp av skyddsutrustning, desinfektionsmedel med mera till landets kommuner.

Genom att kommunerna skyndsamt borgar för ett lån hos Kommuninvest till SKL Kommentus inköpscentral SKI kan inköpscentralen agera på världsmarknaden för att bistå främst Sveriges kommuner med försörjning av utrustning på längre sikt. Lånet förstärker inköpscentralens förmåga att agera grossist med syftet att bistå Sveriges kommuner i deras försörjning av nödvändig utrustning för att hantera den allvarliga situation som uppstått mot bakgrund av spridningen av coronaviruset. Kommunernas individuella ansvar för sin anskaffning påverkas inte, men initiativet förväntas bidra till bättre förutsättningar i att lösa den samlade materialförsörjningen för kommunerna.

Ett förslag till principöverenskommelse i **bilaga 1** och borgensavtal i **bilaga 2** har tagits fram för godkännande av parterna.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret. Barn-, jämställdhets- och näringslivsperspektiven är inte relevanta i ärendet.

Föredragning

SKR, länsstyrelsernas samordningskansli, Region Stockholm, Region Skåne, Västra Götalandsregionen, Stockholms kommun, Göteborgs kommun, Malmö kommun och Uppsala kommun har fört en dialog om att ingå en principöverenskommelse om att regionerna och kommunerna under coronapandemin ska bidra till samordning och, vad gäller kommunerna, finansiering av inköp av skyddsutrustning och desinfektionsmedel med mera. Inköpen ska ske genom SKR:s bolag SKL Kommentus, som har en inköpscentral - SKI. SKR ska arbeta för att fler kommuner och regioner ska bidra till finansieringen på sikt. Länsstyrelsernas samordningskansli ska bidra med behovsanalys.

SKL Kommentus Inköpscentral (SKI) kan enligt lagen om offentlig upphandling agera grossist. SKI kan för kommunernas räkning agera samlat på världsmarknaden och köpa in ett lager med sådan skyddsutrustning och material som kommunernas omsorgsverksamheter behöver under den pågående epidemin. Uppdraget är att säkra försörjningen av skyddsutrustning och desinfektion på medellång och längre sikt.

Det kommun- och regionägda kreditmarknadsbolaget Kommuninvest i Sverige AB har erbjudit en amorterings- och räntefri kredit om 500 miljoner kronor till SKL Kommentus AB. Ett villkor från Kommuninvest är att ett borgensåtagande ställs, i första skedet, av Stockholm, Göteborg, Malmö och Uppsala kommuner, som ska ingå i principöverenskommelsen. Denna överenskommelse förutsätter därför att respektive kommun beslutar om ett borgensåtagande. Borgensåtagandena kan komma att minska i den takt fler kommuner och regioner ingår egna borgensåtaganden.

Genom att kommunerna skyndsamt borgar för lånet förstärks inköpscentralens förmåga att agera grossist med syftet att bistå Sveriges kommuner i deras försörjning av nödvändig utrustning för att hantera den allvarliga situation som uppstått mot bakgrund av spridningen av coronaviruset. Kommunernas individuella ansvar för sin anskaffning påverkas inte, men initiativet förväntas bidra till bättre förutsättningar i att lösa den samlade materialförsörjningen för kommunerna.

Uppsala kommun föreslås i detta utgångsläge ingå borgen om 125 miljoner kronor för SKL Kommentus sammanlagda lån om 500 miljoner kronor hos Kommuninvest. Borgen löper till senast 23 juni 2023, då lånet om 500 miljoner kronor förfaller till betalning. De ingående kommunernas skyldigheter gentemot varandra inom ramen för det gemensamma borgensåtagandet kan komma att regleras i separat avtal.

Ekonomiska konsekvenser

Uppsala kommuns borgensåtagande på 125 miljoner kronor medför inga direkta likvidmässiga ekonomiska konsekvenser. Den ekonomiska risken består i Kommentus förmåga att lösa lånet till Kommuninvest. Uppsala kommuns borgensåtagande tas upp i kommunens årsredovisning och ingår därmed som en faktor i Standard & Poor's kreditvärdering.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 7 april 2020
- Bilaga 1, principöverenskommelse rörande inköp av skyddsutrustning m.m. med anledning av coronapandemin
- Bilaga 2, förslag till borgensavtal mellan kommunerna och Kommuninvest

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Principöverenskommelse rörande inköp av skyddsutrustning m.m. med anledning av coronapandemin

1. Parterna

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), länsstyrelsernas samordningskansli, Region Stockholm, Region Skåne, Västra Götalandsregionen, Stockholms kommun, Göteborgs kommun, Malmö kommun och Uppsala kommun ingår härmed en principöverenskommelse om att regionerna och kommunerna under coronapandemin ska bidra till samordning och, vad gäller kommunerna, finansiering av inköp av skyddsutrustning, desinfektionsmedel m.m. genom SKR:s bolag SKL Kommentus, som har en inköpscentral - SKI. SKR ska arbeta för att fler kommuner ska bidra till finansieringen. Länsstyrelsernas samordningskansli ska bidra med behovsanalys.

För Region Stockholm, Region Skåne och Västra Götalandsregionen innebär denna principöverenskommelse endast att regionerna ska bidra till samordning, se nedan.

2. Syftet med överenskommelsen

Mot bakgrund av bristen på skyddsutrustning m.m. under coronapandemin har SKR, tillsammans med länsstyrelsernas samordningskansli, i dialog med Stockholms, Göteborgs, Malmö och Uppsala kommuner kommit överens om att kommunerna ska bidra till att gemensamt finansiera stora volyminköp till landets kommuner. Kommunerna ska skyndsamt bidra till inköpscentralens förmåga att agera grossist enligt lagen om offentlig upphandling med syftet att bistå främst Sveriges kommuner i deras försörjning av skyddsutrustning och desinfektion på medellång och längre sikt. Det möjliggör för SKI att kunna agera mer kraftfullt på världsmarknaden och därför ges möjlighet att finansiera större ordrar och bygga upp ett lager. SKI kommer att anlita en tredje part för lagerhållning, distribution och fakturering.

Regionernas och kommunernas individuella ansvar för sin anskaffning kvarstår, men initiativ tas på flera håll för en ökad samordning och ett närmare samarbete bl.a. mellan regionerna genom ett uppdrag till SKR. För att säkerställa att konkurrens inte uppstår mellan det arbete som redan görs inom och mellan regionerna och den inköpscentralen som följer av denna principöverenskommelse, ska samordning av inköpen ske mellan SKI, SKR och regionerna som inte innebär förseningar för någon part då tiden är en kritisk faktor gällande beställningar. Samverkan ska handla om att genom information och delade erfarenheter sammantaget kunna agera för hela landets bästa. Syftet med denna överenskommelse är att stärka förutsättningarna för alla aktörer i Sverige som har behov av skyddsutrustning m.m.

** SKL Kommentus inköpscentral AB (SKI) är ett helägt dotterbolag till SKL Kommentus AB som i sin tur ägs till 98 procent av Sveriges Kommuner och Regioner och ett antal kommuner. Inköpscentralen upphandlar sedan 2011 nationella ramavtal för kommuner, regioner och deras bolag. Samtliga kommuner och regioner är kommuner hos inköpscentralen. Inköpscentralen har flera ramavtal med leverantörer som omfattar skyddsutrustning och desinfektion. Inköpscentralen får enligt 7 kap. 11 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling bedriva grossistverksamhet såtillvida att upphandlande myndigheter får anskaffa varor direkt från inköpscentralen.*

Den nödvändiga förstärkningen av SKI:s resurser realiseras genom en räntefri kredit från Kommuninvest i Sverige AB. Borgensåtagande för detta görs i första skedet av kommunerna inom denna överenskommelse; Stockholm, Göteborg, Malmö och Uppsala. Denna överenskommelse förutsätter därför att respektive kommunfullmäktige beslutar om det aktuella borgensåtagandet. De närmare villkoren för detta regleras i särskild ordning. Om och när fler kommuner väljer att bidra genom egna borgensåtaganden ska de fyra första kommunernas borgensåtaganden minskas i motsvarande omfattning. De tillkommande kommunerna bidrar med borgensåtaganden vars storlek återspeglar folkmängden den 31 december 2019.

3. Regionernas och kommunernas roll

Regionerna och Kommunerna åtar sig att medverka till samordning inom ramen för denna principöverenskommelse. Borgensmän enligt p. 2 ska skyndsamt säkerställa att ett borgensåtagande kan göras enligt p. 2.

Det åligger kommunerna att förse länsstyrelsen med nödvändiga uppgifter så att samordning av behov och fördelning av bristvaror kan ske.

Det åligger vidare parterna att förse SKI med kravspecifikationer för bristvarorna ("Kravspecifikation").

4. SKR:s roll

SKR ska medverka till samordning inom ramen för denna överenskommelse och uppmana övriga kommuner att bidra till finansieringen.

5. Länsstyrelsernas samordningskanslis roll

Länsstyrelsernas samordningskansli ska ansvara för samordning inom ramen för denna överenskommelse. Samordningskansliet ansvarar vidare för att skyndsamt ta fram och regelbundet uppdatera en lista ("Listan") över bristvaror och vilka kommuner som ska prioriteras vid fördelning av dem samt förse SKI med uppgifterna. Arbetet ska samordnas med befintliga processer regionalt och det uppdrag som länsstyrelserna har i samverkan med Socialstyrelsen på nationell nivå.

6. SKI:s roll

SKI ska köpa in ett lager med sådan skyddsutrustning, desinfektionsmedel m.m. som kommunernas omsorgsverksamheter behöver under den pågående pandemin enligt Listan och Kravspecifikationen. Varorna ska fördelas mellan samtliga kommuner enligt den prioritering som Socialstyrelsen, med stöd av länsstyrelserna, fastställer. SKI ska delta med samverkansresurser i den samordning som ska ske med regionernas inköp i syfte att säkerställa samlad stor effekt för hela det svenska samhället.

7. Gemensam information

SKR och SKI ansvarar för att ta fram en kommunikationsplan om denna principöverenskommelse och samarbetet. Den ska utformas i samverkan med övriga parter.

8. Giltighet

Denna överenskommelse är giltig till 7 april 2023 med möjlighet till förlängning om parterna är överens om detta. Överenskommelsens giltighet förutsätter att erforderliga politiska beslut fattas hos berörda parter.

Stockholm 2020-04-07

Staffan Isling
VD
Sveriges Kommuner och Regioner

Johan von Sydow
Länsöverdirektör, Länsstyrelsen Stockholm
Länsstyrelsernas samordningskansli

Carina Lundberg Udelepp
Regiondirektör, Region Stockholm

Alf Jönsson
Regiondirektör, Region Skåne

Ann-Sofi Lodin
Regiondirektör Västra Götalands-
regionen

Magdalena Bosson
Stadsdirektör
Stockholm

Eva Hessman
Stadsdirektör
Göteborg

Andreas Norbrant
Stadsdirektör
Malmö

Joachim Danielsson
Stadsdirektör
Uppsala

Borgen – Kommuninvest i Sverige AB

Denna borgen ("**Borgen**") har utfärdats av de under punkt (1) till (4) nedan angivna parterna (gemensamt och var för sig "**Borgensmännen**") till förmån för Kommuninvest i Sverige AB, org. nr. 556281–4409 ("**Kommuninvest**"):

- (1) Göteborgs stad, org. nr. 212000–1355;
- (2) Malmö stad, org. nr. 212000–1124;
- (3) Uppsala kommun, org. nr. 212000–3005; och
- (4) Stockholms stad, org. nr. 212000–0142.

Med "**Part**" avses nedan någon av Borgensmännen eller Kommuninvest för sig och med "**Parterna**" avses Borgensmännen och Kommuninvest gemensamt.

BAKGRUND

- (A) SKL Kommentus AB, org. nr. 556026–1900 ("**Låntagaren**") ägs av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samt en majoritet av Sveriges kommuner, som också är bolagets kunder. Låntagarens uppdrag är att erbjuda offentlig sektor avtal och tjänster inom offentliga inköp och HR. Låntagaren har på eller omkring denna dag ingått ett låneavtal ("**Låneavtalet**") med Kommuninvest som långgivare i syfte att finansiera inköp av skyddsutrustning för Sveriges kommuner och regioner.
- (B) Utgångspunkten är ett räntefritt och amorteringsfritt lån till Låntagaren på 500 miljoner kronor. Lånet förfaller tre (3) år från tecknandet, senast 2023-06-23.
- (C) Vid utlåning till bolag kräver Kommuninvest att ägaren, vanligtvis en kommun eller en region, ingår ett borgensåtagande. Borgensmännen har förklarat sig villiga att teckna sådan borgen och gör nu så i enlighet med de villkor som anges i denna Borgen.

1. BORGENSÅTAGANDE

- 1.1 Till säkerhet för Låntagarens rätta fullgörande av samtliga förpliktelser under Låneavtalet och därtill nu och i framtiden hörande dokument går Borgensmännen i borgen såsom för egen skuld (s.k. proprieborgen) gentemot Kommuninvest.
- 1.2 Vardera Borgensman ansvarar för som mest 125 miljoner kronor.
- 1.3 Borgensmännen ansvarar var för sig tillsammans med Låntagaren för Låntagarens förpliktelser gentemot Kommuninvest under Låneavtalet. Borgensmännen kan således direkt krävas på betalning för Låntagarens förpliktelser och Kommuninvest har rätt att kräva vilken som helst av Borgensmännen på betalning (med iakttagande av p 1.2).
- 1.4 Borgensmännen har, gemensamt och var för sig, inte vid någon tidpunkt under denna Borgen mer långtgående åtaganden gentemot Kommuninvest än Låntagaren har gentemot Kommuninvest enligt Låneavtalet. Borgensmännen äger följaktligen inte heller göra gällande

omständigheter som skulle kunna ligga till grund för ansvarsbefrielse, helt eller delvis, om dessa omständigheter inte kunnat åberopas såsom ansvarsbefrielse av Låntagaren.

2. ÖVERLÅTELSE

Denna Borgen får inte överlåtas av Borgensmännen utan Kommuninvests skriftliga samtycke. Om endast en av Borgensmännen önskar överlåta sina skyldigheter enligt denna Borgen fordras utöver Kommuninvests samtycke övriga Borgensmännens skriftliga samtycke härtill.

3. GILTIGHETSTID

Denna Borgen gäller från och med dagen för Parternas undertecknande till och med att Låntagaren uppfyllt samtliga sina åtaganden enligt Låneavtalet, vilket upphör senast 2023-06-23. Borgensmännen har inte rätt att säga upp sitt respektive åtagande innan dess.

4. ÄNDRINGAR

Ändringar och tillägg till denna Borgen skall ha verkan endast för det fall de överenskommit skriftligen samt undertecknats av behöriga företrädare för respektive Part.

5. TILLÄMPLIG LAG OCH DOMSTOLSFÖRFARANDE

Svensk lag ska tillämpas på denna Borgen. Tvist i anledning av denna Borgen ska avgöras av domstol med Stockholms tingsrätt som första instans.

6. UNDERTECKNANDE

Vardera Borgensman garanterar och bekräftar härmed gentemot Kommuninvest att undertecknande person är fullt behörig att underteckna och ingå denna Borgen för Borgensmannens räkning.

Denna Borgen har upprättats i fem (5) likalydande original, varav Parterna har tagit varsitt.

STOCKHOLMS STAD

Stockholm den ___ april 2020

Namn:

GÖTEBORGS STAD

Göteborg den ___ april 2020

Namn:

UPPSALA KOMMUN

Uppsala den ___ april 2020

Namn:

MALMÖ STAD

Malmö den ___ april 2020

Namn:

KOMMUNINVEST SVERIGE AB

Örebro den ___ april 2020

Namn: